

JAVNA TRIBUNA

GLASILO OBČINE LJUBLJANA ŠIŠKA

Leta 1975 je glasilo prejelo srebrno priznanje Osvobodilne fronte, leta 1985 pa bronasto plaketo občine Ljubljana Šiška • Izhaja mesečno v nakladi 32.000 izvodov • brezplačno.

IZ VSEBINE

- Nadaljevanje tacenskih iger str. 2
- Kako naj dočakamo jesen življenja, če nam je že za dojenčka malo mar str. 2
- Požar v COLORJU – ekološka bomba str. 3

Foto: BRANE PRAZNIK

»Čas je, da snamete maske!«

Kontakt občana z občino oziroma naj vsi cvetovi cveto, le greda naj bo skupna

Ste prebrali decembrsko JAVNO TRIBUNO? Potem verjamem, da ste zaznali članek USPEŠEN POSAMEZNIK-USPEŠNA DRUŽBA.

Danes bi Vam radi predstavili prvi korak na poti k uresničevanju najpomembnejšega cilja v nalogi, in sicer:

KAKO V POPLAVI BESED NA ČIM BOLJ UČINKOVIT, USTVARJALEN IN NEVSILJIV NAČIN VZPOSTAVITI KONTAKT Z OBČANOM IN SLISATI NJEGOVE ŽELJE.

Zavedam se, da so prvi koraki najtežji in da si zaupanja ne moremo pridobiti kar čez noč; še posebej ne danes, ko so ljudje še bolj previdni. Nismo si zastavili hitrih ciljev. Želimo tkati počasi, a temeljito. Temelje moramo postaviti na že dokazanih rezultatih in ne odkrivati tistega kar je že odkrito. Oplemenitili jih bomo le s svojimi inovativnimi idejami.

Mnogo več časa želimo posvetiti uspešnim posameznikom in analizirati ter podpirati dobro pripravljene projekte. Če nam uspe odpreti pot kreativnih misli, bo marsikateri problem le zabava oziroma bomo do njega pristopili kreativno in strokovno.

IN TUDI ZA NAS NAJ VELJA TISTA ZNANA MISEL:

NAJ VSI CVETOVI CVETO – LE GREDA NAJ BO SKUPNA.

Kot prvi stik z Vami smo si izbrali naše občinsko glasilo JAVNA TRIBUNA!

V vsaki številki glasila se bomo trudili pritegniti k sodelovanju občane Šiške. Vendar ne s praznimi besedami. Tekoče Vas želimo obveščati o rezultatih projekta in se tako obvarovati, da nas ne zanese in da imajo nadzor nad nalogo prav tisti, katerim je namenjena.

Že v prihodnji številki boste lahko prebrali rezultate telefonske ankete, med obrtniki Šiške, ki smo jo izpeljali skupaj s podjetjem VARIANTA. Tako z malo zamude, vendarle obljubo izpolnjujemo.

VAŠA KREATIVNOST NAM BO V POMOČ. ŽE DANES SE LAHKO ODLOČITE IN NAM POŠLJETE IZPOLNEN ANKETNI LIST TER SE S TEM VKLJUČITE V NAŠO AKCIJO ANKETIRANJA.

MED VSEMI POSLANIMI ODGOVORI, KI BODO PRISPILI DO 31. MARCA 1990, NAMERAVAMO V BOBNU SREČE IZBRATI ANKETIRANCA TER JIH NAGRADITI S PRAKTIČNIMI NAGRADAMI.

IN CILJ ANKETE? SPOZNATI MNENJA IN ŽELJE OBČANOV, KI SO SE PRIPRAVLJENI RESNO VKLJUČITI V NAŠ SKUPNI PROJEKT. TEMA JE OBČINSKO GLASILO, KOT VIR INFORMIRANJA.

IN VAŠ MOTIV, DA SE ODLOČITE ZA SODELOVANJE? VERJAMEMO, DA SE V VEČINI LE SKRIVA ŽELJA NA NEK NAČIN POMAGATI OKOLJU V KATEREM ŽIVIMO.

VSAK TRUD PA ZAHTEVA PLAČILO. IN TO NI VEDNO LE DENAR. LAHKO JE TUDI BOBEN SREČE S PRAKTIČNIMI NAGRADAMI.

Čas je dragocenost, ki je ne smemo zapraviti. Ste se odločili? Potem se danes izpolnite anketo in jo pošljite na naslov:

UREDNIŠTVO JAVNE TRIBUNE, Trg prekomorskih brigad 1, 61000 Ljubljana, najkasneje do 31. marca 1990.

Bogo Seme
Avtor projekta

Anketni list objavljamo na str. 6.

SPREMEMBE ZVEZNE IN REPUBLIŠKE USTAVE

Hitimo počasi

Ni dolgo tega, ko smo sprejeli amandmaje k zvezni ustavi, malo kasneje pa tudi k republiški ustavi. V zadnjem času pa se ponovno pripravljajo spremembe tako zvezne kot republiške ustave. Prepričana sem, da ste o tem že brali oz. slišali preko sredstev javnega obveščanja. Ni namen tega članka, da vas podrobneje seznanjamo s predlaganimi rešitvami na zvezni ravni, temveč opozorimo, zakaj ni sprejemljivo, da bi pomembne vsebinske spremembe sprejemali po hitrem postopku, kot bi nekateri želeli.

Že v decembru je zvezni izvršni svet predlagal nekatere spremembe, ki naj bi jih sprejeli »v paketu«, ne pa posamično. Že tedaj je naša javnost menila, takšno stališče pa je oblikovala tudi naša republiška skupščina, da ni možno dati soglasja k vsem predlaganim rešitvam in se zavzela za obravnavanje in sprejetje tistih amandmajev, o katerih bo doseženo soglasje vseh republik in so resnično nujni za učinkovito uresničevanje gospodarske reforme. Kljub temu k temu stališču slovenske skupščine pa je zvezni izvršni svet še naprej vztrajal pri svojih dosedanjih pogledih. V dosednji razpravi je bilo v Sloveniji zavzeto stališče, o katerem bo razpravljala

tudi republiška skupščina, da je razpravo mogoče pričeti in jo uspešno zaključiti le, če se o vsakem vprašanju razpravlja in odloča posebej in vsak amandma tudi sprejema kot posamični predlog. Tudi mi se zavzemamo za nekatere nujne spremembe, še zlasti na področju političnega in volilnega sistema. Ocenjujemo pa, da niso sprejemljive predlagane rešitve, ki se nanašajo predvsem na davčni sistem in davčno politiko, financiranje federacije, vlogo zveznega izvršnega sveta v izvajanju ekonomske politike, položaj in način odločanja v narodni banki Jugoslavije ter na pooblastila zveznih organov za izvajanje zveznih zakonov.

Prevladuje tudi ocena, da bi bilo možno gospodarsko reformo, če za to obstaja resnična volja in pripravljenost vseh subjektov v republikah, uspešno izvajati, ne da bi za to terjali nujne spremembe sedaj veljavne ustave. Še zlasti razmere, v katerih se sedaj nahajamo, terjajo, da tista vprašanja, ki posegajo v odnose v federaciji oziroma v suverenost republik, rešujemo strpno in argumentirano, kar pa terja nedvomno daljši čas, ne nazadnje pa ni prezreti, da je sedaj pozornost številnih usmerjena v tekočo aktualno nalogo, to je v volitve, ki so pred durmi.

Končno naj omenimo, da bo slovenska skupščina na prihodnji seji obravnavala osnutek amandmajev k slovenski ustavi, ki zadevajo predvsem vlogo socialistične zveze. Glede na to, da je SZ postala stranka, razumljivo, ne more več ohraniti takšne vloge, kot je bila sedaj opredeljena.

A. T.

Protest delavcev Litostroja

Delavci Litostroja naslavljamo odprto pismo slovenski javnosti in predvsem njeni vodilni republiški strukturi. Predolgo smo dopustili da so v imenu nas – delavcev govorili drugi! Pozno, a morda še ne prepozno smo spoznali, da moramo o svojih problemih spregovoriti sami.

Že dolgo v republiki in občini nikogar ne zanima v kakšnih pogojih delavci delamo. Nikogar od odgovornih ne zanima, da v nekaterih naših obratih skoraj ni delavca, ki bi dočakal pokojnino. Delavci teh obratov predčasno postanejo delovni invalidi ali umrejo. Naša družba je poskrbela predvsem za to, da je denar za posodabljanje proizvodnje in izboljšanje delovnih razmer sproti odtekal v vse mogoče SIS-e in ostale dele naše države. Sedaj pa nam je dovolj tudi tega da naša širša skupnost zapravlja naš denar za ubijanje nedolžnih ljudi, medtem ko naši delavci postajajo delovni invalidi, vse skupaj pa nas iz meseca v mesec bolj skrbi kako bomo preživel.

Zato tudi delavci končno zahtevamo jasen odgovor in rešitve, ki bodo v prid tudi nam, ki dohodek ustvarjamo in ga naša družba tako lahkomišlno zapravlja!

Pred leti je povečanje prispevnih stopenj potrdil še naš zbor delovnih ljudi, kasneje DS

podjetja, zadnje čase pa se zvišujejo prispevne stopnje kar mimo nas in kolikor kdo hoče. Dovolj nam je tega, da so v tovarne kadrovali ljudi, ki so namesto za delo in razvoj tovarne skrbeli predvsem za to, da so se težko prigarana sredstva delavcev zivala v skupne nenasitne blagajne. Prav s tem namenom je bilo v tovarne nagnetenih čim več ljudi, ki so jim lahko porabili čim več denarja.

Ob izropnem gosodarstvu pa bi kar vsi radi šli z evropskimi plačami v »Evropo 92«. Za odvečno delovno silo ni kriv delavec ampak naši politiki, ki še vedno bičajo gospodarstvo in mu ne ponujajo prave pomoči. Naša družba je vsa zbirokratizirana in razbohotena z administracijo, ki je nenasitna in jemlje veliko denarja tistim, ki jim je namenjena (šolstvu, zdravstvu, pokojninskem zavarovanju). Ukinitve samoupravnih skupnosti je le pesek v oči vsem delavcem. Ostaja dejstvo, da bodo na cesti odvečni delavci, ker do podjetij v stečajih ne bomo tako prizanesljivi.

Delavci smo vedno znali potrpeti in garati. Na žalost pa ugotavljamo, da smo bili vedno prevarani. Tudi, ko je bilo dovolj dela in dohodka, ni bilo nikoli dovolj denarja za plače, odgovorni pa so ravnali z denarjem kor se jim je zahotelo. Vsak si je lažko zidal svojo tovarno, svoj spomenik!

ISKRA AVTOMATIKA

Brez stečaja dveh tozdov ni šlo

Območje industrijske cone v Stegnah je že pred dvema leti zajel grozeči val zgubarske epidemije. Med »bolniki« se je znašla tudi DO Iskra-avtomatika katere dve TOZD-i so že v stečaju, okoli 250 delavcev pa je ostalo brez dela. Ko so v preteklem letu v tem Iskrinem kompleksu ki danes zaposluje okoli 2650 delavcev, poleg izgub na dan priplavale številne nepravilnosti in slabosti v organizaciji dela, se je pokazalo, da za dva TOZD-a te delovne organizacije ni več izhoda, in edina rešitev je bila – stečaj.

Kako je Iskra-avtomatika zaključila poslovno leto 1989 za zdaj še nimamo podatkov, to ta hip ni niti toliko pomembno, kot to, kako naprej, kajti Iskra kot celotnemu kompleksu, ki je bila nekoč pojem za uspešnost in razvoj na Slovenskem, trenutno slabo kaže, saj imamo v celotnem sistemu za skoraj 70 milijonov dolarjev izgub. Levji delež teh izgub odpade na kompleks v Stegnah, ki se je iz potencialne slovenske »silicijske doline« v zadnjih letih spremenil v dolino žalosti.

Ondaj smo obiskali DO Iskra-avtomatiko, vabilu na razgovor pa se je odzval Stane Kavkler, vršilec dolžnosti direktorja. Najprej nas je zanimala usoda delavcev dveh tozdov ki so v tečaju in pa vizija prihodnosti kolektiva.

»Iskra-avtomatika je ena izmed delovnih organizacij Iskre, ki ima zaposlenih trenutno okoli 2600 delavcev izmed devetih subjektov ki sestavljajo to delovno organizacijo, sta dva trenutno v stečaju, to sta TOZD avtomatske in merilne naprave in TOZD naprave za merilno energetiko, oba iz stegenskega kompleksa Iskre.

V fazi imamo preoblikovanje iz delovne organizacije v podjetniško formo, kar pomeni da organiziramo novo obliko dela, ki

združuje več podjetij, bivših tozdov, ki so se v tej fazi preoblikovali v podjetja. Celotna faza je v postopku vpisa v register na sodišču.

Kar zadeva dveh tozdov, ki sta v stečaju je pa stvar seveda drugačna saj gre za delavce, ki so sedaj na borzi dela. Vsi odpušeni delavci so se organizirali v sindikat, ki skuša zase, predvsem pa za bodoče delavce ki jih bo doletela ista usoda, priboriti določene bonitete pa prednosti, ki bi bile njim v korist. V obeh temeljnih organizacijah se je število delavcev praktično razpolovilo. S tem da je nekaj delavcev odšlo na lastno odločitev ko je tozdz zašel v krizo, odpuščenih preko postopka pa je bilo okoli 250 delavcev v obeh temeljnih organizacijah. Skupaj je torej odšlo iz teh dveh tozdov okoli 400 delav-

cev. Vzroki za stečaj teh dveh tozdov treba iskati v nelikvidnosti in izgubah v zadnjih dveh letih, saj so stroški za obresti kratkoročnih kreditov znašali preko 44 odstotkov celotnega prihodka, to je pa številka ki je nebi prenesla nobena firma v svetu!

Če bo DO Iskra-avtomatika splavala na zeleno vejo je odgovor na to vprašanje sila negotov, jasno pa je, da so v kolektivu vpregli vse sile za premagovanje težav. In kaj je z razprodajo družbenih sredstev, je Stane Kavkler odgovoril, da je pač prodaja v fazi prenove nujna, saj z zastarelo tehnologijo se ne moremo pogovarjati o sodobni proizvodnji ki bi nas popeljala v tako zeleno Evropo. Ko bodo narejeni rezultati poslovanja v minulem letu, bomo seveda o tem tudi poročali. Jože Čurin

Spoštovani bralci!

Že v prejšnji številki JAVNE TRIBUNE smo vas bolj ali manj podrobno seznanili s programi, v Šiški registriranih strank, DEMOSA – združene opozicije, ZKS – stranke demokratične prenove, ZSMS – liberalne stranke in socialistične zveze, kateri bi po besedah Miloša MIKELNA na prvem zboru socialistov Slovenije lahko dodali še en naziv, zelo kratek, a učinkovit, OF.

V tej številki pa smo v uredništvu hoteli pritegniti stranke tako, da bi iz splošnega programa izpostavili le nekaj točk, ki jih bo treba najprej udejaniti, če ne želimo ostati le na ravni deklarativnega, kajti, po besedah velikega slovenskega pisatelja in socialista IVANA CANKARJA »Kdor vse obeta, ne izpolni ničesar«.

Ali so našim hotenjem ugodili, pa presodite sami ob prebiranju 4. in 5. strani.

Opozarjamo bralce, da bomo 16. marca izdali posebno volilno številko JAVNE TRIBUNE, v kateri se bodo zrcalili tudi vsi predlogi kandidatov za občinsko, mestno in republiško raven, ki jih bodo zbori volilcev že potrdili in s katerimi bodo stranke šle v končni volilni boj.

UREDNIŠTVO